

ترکیه تحریم‌های ایران را قبول ندارد

دبیرکل اتاق مشترک بازرگانی ایران و ترکیه گفت: مسوولان و فعالان اقتصادی ترکیه در اظهار نظرهای مختلف اعلام کرده‌اند که تحریم‌های آمریکا علیه ایران را قبول نداشته و اجرانمی‌کنند.

سید جلال ابراهیمی در گفت‌وگو با ایسنا، اظهار کرد: در ۱۰ روز گذشته مطبوعات و رسانه‌های ترکیه با انعکاس مقالات متعددی از سوی مقامات صاحب نظر و فعالان سیاسی - اقتصادی ترکیه با محوریت رد تحریم‌های یکجانبه آمریکا بر ضد مردم ایران، روبرو بوده‌اند. وی اعلام کرد که آردال تاناس - رئیس بخش اقتصادی بنیاد تحقیقات اجتماعی اقتصادی ترکیه - معتقد است که «تحریم ایران در چهار چوب قوانین بین‌المللی مورد تایید شورای امنیت نبوده و ترکیه حاضر به پذیرش تحریم‌های نفتی علیه ایران نیست». همچنین خدیجه بریل دده اوغلو - وزیر سابق اتحادیه اروپایی ترکیه - نیز اعلام کرده که «به در می‌گویم دیوار بشنود چرا که تحریم‌های آمریکا علیه ایران با شکست مواجه خواهد شد و بازیگران مهم اقتصاد جهان از جمله روسیه، چین با ایران همراه هستند و تحریم آمریکا خنثی می‌شود.»

مدیر مرکز مطالعات و پژوهش ایران و ترکیه افزود: همراه ایران، چین و روسیه نیز در ردیف تحریم‌های گمرکی قرار گرفته و برخی کشورهای اروپایی تهدید به تحریم شده‌اند و تصویر ترامپ تبدیل به یک لوگوی تبلیغاتی منفی اقتصادی - سیاسی شده است. ترامپ رئیس‌جمهور آمریکا از مسیر منفی درصدد کسب شهرت است. او تحریم را یک برند برای خود ساخته است به گونه‌ای که هر جاسمی از تحریم به میان می‌آید، نام ترامپ در ذهن متبادر می‌شود.

ابراهیمی تصریح کرد: اگر تجارت با کشورهای حوزه همجوار را توسعه دهیم و با در نظر گرفتن گروه‌های بازار سنج و بازار شناس نیازسنجی کنیم، می‌توانیم بازاری کم هزینه به لحاظ حمل و نقل در اختیار داشته باشیم. علاوه بر این اگر مشتری‌مداری را در دستور کار قرار داده و اخلاق کسب و کار را رعایت کنیم، توسعه تجاری در کشورهای آسیایی را شاهد خواهیم بود. بنابراین لازم است با اعزام گروه‌های تجاری به کشورهای مختلف و به ویژه ترکیه، خود را به آن‌ها معرفی کرده و نیازسنجی را برای خرید کالاهای مورد نیاز انجام دهیم.

ابراهیمی با اشاره به صحبت‌های دوغو پرنچک - رهبر حزب وطن ترکیه - گفت: تحریم‌های آمریکا علیه ایران به واقع منافع بسیاری از کشورها، حتی متحدان واشنگتن را نیز به خطر انداخته و امنیت ملی آنها را با تهدید مواجه کرده است. وی تأکید کرد: راهکار ترامپ برای فشار بر ایران به بن‌بست رسیده است؛ چرا که دولت ترامپ نتوانسته همه کشورها را برای همراهی با این تحریم‌ها بسیج کند. مدیر مرکز مطالعات و پژوهش ایران و ترکیه تصریح کرد: بخش عمده‌ای از گاز و نفت وارداتی ترکیه از ایران تأمین می‌شود. بنابراین توقف آن خسارات زیادی به کشور خواهد زد. به همین دلیل آنکارا از ابتدا با اینگونه تحریم‌های خارج از چارچوب شورای امنیت سازمان ملل مخالف بوده است.

ابراهیمی با اشاره به این که ایران با تداوم برجام و نیز با معاف شدن اجباری هشت کشور چین، ترکیه، ژاپن، کره جنوبی، ایتالیا، تایوان هندوستان و یونان، به واقع نقشه آمریکا در صفر کردن صادرات نفت و گاز ایران را برهم خواهد زد، گفت: ایران دارای منابع عظیم نفتی است و حذف این قدرت اصلی تأمین‌کننده انرژی بسیاری از کشورهای جهان امکان‌پذیر نیست؛ چرا که در صورت تحقق این امر، تعادل بازارهای نفتی به هم ریخته و افزایش قیمت این ماده استراتژیک می‌تواند ضربات هولناکی را متوجه اقتصاد کشورهای صاحب‌نام صنعتی کند.

آیا اوپک پلاس به کاهش عرضه رضایت خواهد داد؟

بازار نفت در انتظار تصمیم بزرگ

امین قلعه‌ای

حال این روزهای بازار نفت چندان مناسب نیست، در چند هفته اخیر و بدنبال افزایش شدید عرضه نفت در بازارهای جهانی و انتشار اخباری مبنی بر توقف رشد اقتصادی جهان در سال ۲۰۱۹ قیمت نفت با کاهش شدید مواجه شد. امری که استمرار آن در سال آینده میلادی قطعاً کشورهای تولیدکننده این کالای استراتژیک را با خطرات بزرگ اقتصادی روبرو خواهد کرد. قیمت نفت در روز جمعه با انتظار برای توافق اوپک و روسیه برای کاهش تولید، اندکی افزایش یافت اما عرضه فزاینده آمریکا مانع رشد بیشتر قیمت شد. بهای معاملات آتی وست تگزاس اینترمیدیت آمریکا ۳ سنت افزایش یافت و به ۵۵ دلار ۱۴۸ در هر بشکه رسید. بهای معاملات آتی نفت برنت با ۱۴ سنت (۰.۲ درصد) افزایش، به ۵۹ دلار ۶۵ در هر بشکه رسید. با وجود افزایش قیمت در روز جاری، قیمت نفت به دلیل دورنمای مازاد عرضه و ضعف بازارهای مالی، حدود ۳۰ درصد از اوایل اکتبر کاهش پیدا کرده است.

عربستان چقدر از تولید خود را کاهش می‌دهد؟

در حالی که ترامپ انتظار دارد عربستان در حمایت از آمریکا تولید خود را کاهش ندهد، این کشور با تعهد دوباره به اوپک پلاس تصمیم دارد برنامه «کاهش آهسته» را در پیش گیرد. انک سرمایه‌گذاری آمریکایی جفریز در یادداشتی نوشت: عرضه فزاینده در بازار، قیمت نفت برنت را پایین برده و ذخیره‌سازی نفت را افزایش داده است. برای مقابله با اشباع عرضه، اوپک و روسیه به توافق برای کاهش تولید

نزدیک شده‌اند. پیش از دیدار رسمی اوپک، سران سه تولیدکننده بزرگ جهان شامل آمریکا، روسیه و عربستان سعودی در اجلاس سران گروه جی ۲۰ در آرژانتین دیدار خواهند کرد. نمایندگان اوپک اوایل نوامبر به رویتزر گفتند: اوپک و متحدانش ششم دسامبر برای مذاکره درباره سیاست تولید نفت و بررسی کاهش تولید به میزان یک تا ۱.۴ میلیون بشکه در روز در مقر این گروه در وین اتریش دیدار خواهند کرد. آمریکا سهم عمده‌ای در تولید فزاینده نفت داشته است. اداره اطلاعات انرژی آمریکا روز چهارشنبه اعلام کرد ذخایر نفت این کشور در هفته منتهی به ۲۳ نوامبر ۳۶ میلیون بشکه افزایش یافت و به ۴۵۰ میلیون بشکه رسید که فراتر از حدانتظار است. تولید این کشور نیز طی همین مدت در رکورد ۱۱.۷ میلیون بشکه در روز ماند. طوفان توییتری ترامپ اوضاع نشست اوپک را که قرار است هفته آینده برگزار شود، پیچیده کرده است. ترامپ که به عربستان سعودی تمایل زیادی نشان داده است، با فشار بر این کشور تلاش می‌کند کاهش تولید را متوقف کند و هر چند که سیاه‌بین نتیجه رسیده است که بن سلمان دستور قتل جمال خاشقجی، روزنامه‌نگار سعودی را صادر است اما اواز این ماجرا هم در راستای حمایت از سعودی‌ها استفاده می‌کند. کامل واضح است که آمریکا انتظار دارد عربستان به حمایت از آمریکا تولید خود را کاهش ندهد و این مساله ریاض را در انحصار و گرفتاری قرار می‌دهد. عربستان سعودی نیاز دارد روابط خود را با غرب تثبیت کند و این مساله باعث می‌شود نتواند قیمت نفت را در سطح فعلی نگه دارد. در واقع عربستان به نفت برنت ۸۰ دلاری برای تجارت نیاز دارد تا بتواند بودجه مورد نیاز را تأمین کند. کسری شدید بودجه

در طول سال‌های ۲۰۱۴ تا ۲۰۱۶ به ترسیم چهره ریاض کمک می‌کند. سعودی‌ها تلاش کردند با افزایش هزینه حفاری‌ها قیمت نفت را در بازار کاهش دهند اما در نهایت تولید نفت اوپک را مدیریت کرده و قیمت‌ها را کم کردند.

چگونه ترامپ به تولیدکنندگان نفتی آمریکا آسیب می‌زند؟

عربستان بدنبال اصلاحات اقتصادی است. هنوز تغییرات جدی انجام نشده و هزینه تغییرات بالا است. آرامکوی عربستان نیز در تلاش است تا خود را در این مسیر طولانی با شرایط منطبق کند. عرضه اولیه سهام آرامکو که سر و صدای زیادی به راه انداخته بود همچنان مسکوت مانده و در حال‌ای از ابهام قرار دارد. برنامه آرامکو این بود که با عرضه عمومی، سهام شرکتی سالیبک که یکی از شرکت‌های دولتی عربستان در حوزه تولید مواد شیمیایی است؛ تأمین شود. این عرضه قرار بود بزرگ‌ترین عرضه‌ای باشد که تاکنون وجود داشته. اکنون مدیرعامل آرامکو می‌گوید که این شرکت ۵۰۰ میلیارد دلار برای تبدیل شدن به یک پالایشگاه جهانی و تولیدکننده مواد شیمیایی هزینه خواهد کرد. این امر به پول زیادی نیاز دارد در نتیجه دولت عربستان نیازمند این است که نفت به قیمت قبل برگردد. اما این مساله می‌تواند برای رئیس‌جمهور آمریکا، که در ماجرای خاشقجی از عربستان حمایت‌های زیادی کرد در درازمدت مشکل‌ساز باشد.

محمد بن سلمان بعد از چندین سال روابط در خشان با غرب، با صدور فرمان قتل خاشقجی (به گفته سیا) روابط استراتژیک خود با آمریکا را به خطر انداخت. اکنون با وجود حمایت‌های بی‌چون و چرای ترامپ از بن سلمان در میان فشار سازمان سیاست خارجی آمریکا برای ضربه به بن سلمان، عربستان با

تولید نفت عربستان در ماه جاری به رکورد ۱۱.۲ میلیون بشکه در روز رسید، اما میانگین صادرات این کشور ۵۰۰ هزار بشکه در روز کاهش داشته است

کاهش تولید نفت اوپک به میزان ۴/۱ میلیون بشکه در روز که در چند هفته قبل رخ داد باعث خشم کاخ سفید شد. بر اساس گزارش وال استریت ژورنال آخرین برنامه ریاض در وین «کاهش آهسته» است؛ چیزی که شامل تعهد دوباره این کشور با کاهش تولید اوپک پلاس خواهد بود. زیرا در حال حاضر عربستان سعودی چیزی در حدود یک میلیون بشکه در روز تولید مازاد دارد؛ و بازگشت به میزان تولید قبل در واقع به کاهش قابل توجه یک میلیون بشکه در روز نیاز دارد. یک مشاور ارشد نفت عربستان سعودی به WSJ گفت: «میزان کاهش در تولید قطعا زیاد خواهد بود اما چیزی که اعلام می‌شود کمتر است.» این گزارش نشان داد که این طرح در هفته جاری توسط مقامات اوپک حمایت شده است. «کاهش آهسته» تلاشی برای انطباق با تمام ابعاد ماجرا است این کاهش تولید انقدری آهسته است که بتواند ترامپ را راضی نگه داشته و به میزانی هست که روسیه را در بازی نگه دارد. مسکونست به سعودی تمایل کمتری به کاهش تولید داشت اما این طرح به اندازه‌ای خواهد بود که بتواند بر قیمت‌ها تأثیر بگذارد. مشاور ارشد نفت عربستان سعودی در ادامه صحبت‌های خود به WSJ گفت: «این اقدام عربستان یک حرکت کاملاً سیاسی است زیرا عربستان تلاش می‌کند روابط خود با

ترامپ را به خطر نیندازد. در پی ماجرای خاشقجی، عربستان تلاش می‌کند مطمئن شود که ترامپ اقدامی علیه این کشور انجام نمی‌دهد.»

آزمون بزرگ اوک پلاس

قدرتمندترین ائتلاف بازار جهانی نفت، این صنعت را از یک رکود بزرگ نجات داده، امارهبران مسکو و ریاض برای تداوم همکاری‌ها، در برابر آزمونی دشوار قرار گرفته‌اند. با سقوط بیش از ۳۰ درصدی بهای نفت خام، عربستان سعودی وادار شده تا با همکاری روسیه در جهت کاهش تولید گام بردارد. این ائتلاف دو سال پیش، موفقیت‌های چشمگیری به دنبال داشت، اما هیچ‌کس نمی‌داند که مسکو در شرایط کنونی حاضر به ادامه همکاری با ریاض خواهد بود و یا خیر؟ دولت روسیه در مقایسه با شیوخ عربستان، با آسیب کمتری از سقوط قیمت‌ها روبرو شده و شرکت‌های نفتی مسکو با تولید نزدیک به رکورد، از جریان نقدی کم‌سابقه‌ای برخوردار شده‌اند. راینر سیل، مدیر ارشد اجرایی شرکت اوام‌وی‌ای جی اتریش که در طرح‌های نفتی روسیه سرمایه‌گذاری کرده، اعلام کرد: صرف نظر از این موضوع که آیا روسیه تمایلی به کاهش تولید خود دارد و یا خیر، ما باید به انتظار اتفاقات آینده بنشینیم. همکاری‌های دو کشور عربستان و روسیه به بازار نفت محدود نمی‌شود. ولادیمیر پوتین و محمد بن سلمان همکاری‌های سیاسی گسترده‌ای نیز دارند. چرا که مردان یخی، خواهان بهبود اقتصاد خود همراه با توسعه نفوذ در منطقه کلیدی خاورمیانه هستند. دو سال پیش، دو کشور عربستان و روسیه برای نخستین بار با کنار گذاشتن رقابت تجاری و اختلافات ایدئولوژیک، ۲۵ دولت تولیدکننده نفت را در چارچوب اوپک پلاس متحد کردند. پس از گذشت ۱۸ ماه از زمان آغاز طرح فریز نفتی، رکود در بازار نفت از بین رفت و قیمت‌ها افزایش یافت. بدین ترتیب بدترین بحران حاکم بر صنعت نفت در سه دهه گذشته پایان یافت. در ماه ژوئن امسال، طرح فریز نفتی به پایان رسید و تحریم‌های ایالات متحده، عرضه نفت ایران را با تهدید روبرو کرد. لذا شاهد تغییر در مهرهای بازی بودیم. خالد الفالح، وزیر انرژی عربستان سعودی و الکساندر نوآک، همتای روسی وی از متحدان خود خواستند تا به توافق افزایش قابل توجه تولید بپیوندند. هر چند ائتلاف این دو کشور در بازار نفت در شرایط کنونی با چالش روبرو شده است. با آغاز افزایش تولید مسکو و ریاض، تولیدکنندگان نفت شیل ایالات متحده نیز به میزان بی‌سابقه‌ای بر عرضه نفت خود افزودند. در این شرایط، تهدید دونالد ترامپ مبنی بر کاهش صادرات نفت ایران به صفر، با شکستی فاحش مواجه شد و به صورتی

اداره اطلاعات انرژی آمریکا روز چهارشنبه اعلام کرد ذخایر نفت این کشور در هفته منتهی به ۲۳ نوامبر، ۳.۶ میلیون بشکه افزایش یافت و به ۴۵۰ میلیون بشکه رسید که فراتر از حدانتظار است

دور از انتظار، واشنگتن به خریداران نفت ایران، معافیت اعطا کرد. در ماه اکتبر تاکنون، قیمت پیش‌فروش نفت برنت از اوج قیمت ۴ ساله خود، ۲۶ دلار کاهش یافته است. شاخص بین‌المللی بهای نفت حدود ۶۰ دلار بوده و این عدد پایین‌تر از میزان مورد نیاز برای توازن بودجه اکثر دولت‌های عضو اوپک است. در شرایط کنونی، دونالد ترامپ به عنوان عامل اصلی تقابل با تصمیم‌های اوپک پلاس به شمار می‌رود. وی همچنان بر رهبران سعودی فشار می‌آورد تا برای حمایت از مصرف‌کنندگان، از قیمت نفت بکاهند. تهدید اوپک به تصویب قانون مخالف انحصار و تعیین مجازات برای رهبران ریاض پس از قتل جمال خاشقجی باعث شده تا احتمالاً رهبران ریاض به خواسته‌های کاخ سفید تن داده و بر تولید خود بیفزایند. هم‌اکنون، به نظر می‌رسد رهبران عربستان خواهان افزایش قیمت نفت هستند. بر اساس اعلام وزیر انرژی عربستان، اوپک پلاس نیازمند کاهش عرضه به میزان یک میلیون بشکه برای بهبود قیمت‌ها است. تولید نفت عربستان در ماه جاری به رکورد ۱۱.۲ میلیون بشکه در روز رسیده، اما میانگین صادرات این کشور ۵۰۰ هزار بشکه در روز کاهش داشته است. اما نوآک از این راهبرداستقبال نکرده است. وی اعلام کرد: تولیدکنندگان باید به انتظار شرایط بازار در ماه‌های نوامبر و اوایل دسامبر بنشینند تا تصمیم به مداخله در بازار بگیرند. باید با این نکته توجه کرد که در هفته‌های اخیر، قیمت نفت به پایین‌ترین بازه مورد نظر پوتین در مورد قیمت جهانی نفت (۶۵ تا ۷۵ دلار) سقوط کرده است. رئیس‌جمهوری روسیه ممکن است در حاشیه نشست گروه ۲۰ در بوینس آیرس با ولیدعبد عربستان دیدار کند. در گام بعدی نیز نوآک و الفالح در نشست اوپک پلاس در روزهای ۶ تا ۷ دسامبر در وین با هم دیدار می‌کنند تا به توافقی مشترک دست یابند. ایلدار داوولتشین، تحلیلگر انرژی در موسسه مالی وود اند کو معتقد است: عواملی وجود دارد که همکاری‌های آینده میان دو کشور را محدود کرده است. قیمت بالای نفت برای روس‌ها از اهمیت ویژه‌ای برخوردار نیست و آنها معتقدند با قیمت بالای نفت، شاهد ایجاد مشکلاتی خواهند بود.

اولیه تمهیدات بهتر و بیشتری اندیشیده شود که البته دستگاه‌ها و وزارتخانه‌های متولی از بانک مرکزی تا وزارت صنعت، معدن و تجارت و وزارت جهاد کشاورزی آهنگ بهتر و معقول‌تری را نسبت به گذشته پیدا کرده‌اند.

البته در بعضی از بخش‌ها هنوز نواقص وجود دارد، اما این ثبات نسبی کمک می‌کند که بقیه مشکلات نیز حل و فصل شود. در این میان همه باید توجه کنیم که هر قدر به پایان سال نزدیک می‌شویم، باید در تأمین مواد

ثبات نرخ ارز عامل آرامش بازار در ماه گذشته بود

کالاهای صنعتی داشته باشند.

رئیس اتاق اصناف ایران ادامه داد: در زمینه دلار نوسانات قیمتی شدیدی را در ماه‌های خرداد تا شهریور تجربه کردیم، اما امروز شاهد یک ثبات در این زمینه هستیم و کالاهای مورد نیاز تقریباً به صورت کامل وارد و تأمین می‌شود و به صورت نسبی گلیاه‌های تولیدکنندگان کمتر شده است. قطعاً ثبات نرخ ارز نیز در این زمینه کمک کرد؛ چرا که مدیریت بهتری روی بازار ارز رسمی و ثانویه صورت گرفت.

فاضلی اعلام کرد که وضعیت ترخیص کالا نیز نسبت به گذشته بهتر شده است که

و هیچ کمبود و نقصانی در تأمین و عرضه کالاهای اساسی مورد نیاز مردم در بازار مشاهده نمی‌شود.

وی افزود: در زمینه قیمت‌ها نیز در ماه گذشته با وجود جنگ روانی که دشمن به راه انداخته است، مشکل چندان‌ی نداریم و می‌توان گفت که در زمینه تأمین و عرضه کمترین مشکل را داریم. اما در برخی از اقلام به ویژه کالاهای تولید صنعتی مانند لبنیات مشکلاتی را شاهدیم که بخشی از آن‌ها به افزایش و نوسانات قیمتی در مواد شیمیایی مورد نیاز این صنعت بر می‌گردد اما مسئولان باید نظارت بیشتری روی

رئیس اتاق اصناف ایران با بیان این که با ثبات نسبی نرخ ارز و اعمال مدیریت بهتر آرامش بیشتری بر بازار در ماه گذشته حاکم بوده است، گفت: نظارت بیشتری باید روی کالاهای صنعتی که مشکلاتی در بازارشان وجود دارد، صورت گیرد.

علی فاضلی در گفت‌وگو با ایسنا در پاسخ به این پرسش که فضای حاکم بر بازار را چگونه می‌بینید؟ گفت: در حال حاضر بازار نسبتاً با ثباتی را در هفته‌ها و حتی ماه گذشته تجربه کرده‌ایم و این وضعیت و شرایط بر بسیاری از کالاهای حاکم بوده است. همچنین در زمینه تأمین، مشکل خاصی وجود ندارد

گفت‌وگوی خبری

رئیس اتاق اصناف ایران: